

## [Gunnar Fog-Petersen.]

saavel Grundtvig og Lehmann som deres Modstandere, Datidens Principryttere, deltog, hvorledes akkurat de samme Betragtninger, akkurat de samme Indvendinger blev gjort gældende den Gang som nu; 80 Aar har ikke formaaet at ændre derved.

Nu hører jeg, der bliver sagt, at det er ganske umuligt at gennemføre offentlig Votering ud fra den Betragtning, at Hensigten skulde være den at føre Kontrol med Højesteret, og hvis blot et Blad skriver noget i den Retning, er det en Fornærmelse af den anden Verden. Hvilken Overtro med Hensyn til andre Menneskers Ophøjethed! Alle maa være interesserede i, at en Domstol som Højesteret er saa fri og uafhængig som muligt, og ingen tvivler om Medlemmernes høje Maal og høje Stilling, men hvor kan noget Menneske tro, at de skulde være ufejlbarlige! Det er dog en ganske mærkelig Betragtning, en Betragtning, som ikke staar tilbage for den gamle Opfattelse af Pavedømmet. Naar Grundtvig i sin Tid ikke alene var Tilhænger af, at der skulde gives Præmisses, men ogsaa af offentlig Votering, var det ud fra følgende Betragtning: Ellers kan man jo ikke vide, om Højesteret følger Loven, ellers kan den jo sidde og gaa udenom, hvad der er gældende Lov i Landet. Det var da endelig en Fornærmelse, som betød noget, dette at sige til dem: Vi skal kunne kige jer i Kortene, for ellers ved vi ikke en Gang, om I holder Lovene. Han var jo en revolutionær Aand, og det er ikke nødvendigt at gaa saa vidt, men dette Krav, at Offentligheden skal kunne kontrolere det Grundlag, hvorpaa de sigtede dømmes af deres samtidige og deres Medborgere, er dog et rimeligt menneskeligt Krav, og selvfølgelig vil dette Krav blive opfyldt. Jeg har den allerstørste Respekt for Højesteret, dens Opgave og Arbejde, men det er mig umuligt at se paa en Højesteretsdommer som andet end en Medborger, en samtidig, et almindeligt Menneske, behæftet med de samme Fejl og de samme Skrøbeligheder som vi andre og udsat for de samme Paavirkninger, som vi alle sammen er udsat for i vort daglige Virke, for hvorledes skulde de være i Stand til at hæve sig derover? Just derfor vil det være af den største Betydning for Højesterets Medlemmer, om de offentligt skal begrunde de Domme, hvoraf andre Menneskers Ve og Vel og Skæbne afhænger. Det kan kun bidrage til at skærpe Ansvarsfølelsen og til at skabe Tillid mellem de

Borgere, der kan dømmes, og dem, der skal domme, medens det kun kan bidrage til at give Jordbund for Mistillid, hvis man ikke faar den fulde Begrundelse for, at ens Skæbne nu er blevet den og den, og at man har faaet den og den Straf. Det er saa fjernt fra den Aand, som raader i vor Tid og mere og mere breder sig, det er saa fjernt fra Tidens Krav om, at alle Mennesker skal være lige, at ville hævde, at Dommerne skal indtage et saa ophøjet Stade og kunne fritages for en fuld offentlig Begrundelse af den Dom, de fælder over deres Medmennesker.

Med Hensyn til Sagførervæsenet møder man akkurat de samme Fordomme. Man taler om Hensyn til Retsplejen, Hensyn til Juraen, Hensyn til Højesteret. Som om der var noget som helst andet Hensyn at tage end det ene reale Hensyn, Hensynet til Borgeren i Samfundet! Det er det Hensyn, der er at tage, og intet andet. Naar en Borger, som dog er den, hvis Velværd det drejer sig om, skal have en Sagfører, en Mand med juridisk Uddannelse til at føre sin Sag frem, saa tilkommer det Borgeren og Borgeren alene at bestemme, hvem han vil have til det, og hvis han mener sin Sag og sine Interesser bedst varetaget ved, at just den Mand, som han har udvalgt sig, taler hans Sag, saa kan jeg ikke se, hvilket Hensyn der skulde forhindre ham i at faa denne Mand til at tale hans Sag i alle Instanser. Hvem har Myndighed til, og hvem kan paatage sig Ret til at sige til en Borger, hvis han mener, at hans Sag er tilstrækkeligt varetaget og bedst varetaget netop af den Mand, han har valgt: nej, deri tager du fejl, vi ved bedre, du skal lægge Sagen i en anden Mand's Haand, for naar den skal behandles ved Højesteret, kan den Mand, du har valgt, han være sig nok saa dygtig o. s. v., ikke længere varetage dine Interesser. Igen Rester af gammelt Formynderskab fra oven, som vi hurtigst muligt maa se at komme bort fra. I vor Tid maa Borgerne virkelig selv tage Ansvar for deres Handlinger og er sikkert ogsaa rede til at gøre det. Hvis det viser sig, at Højesteretssagførerne eller de, der har været det, og de, der eventuelt fremtidig maatte blive det — det kommer anpaa, hvorledes Lovforslaget bliver formet —, er bedre end andre; ja, saa vil Borgerne naturligvis tage dem. Men hvis det viser sig, at de er vel tjente med at lade Sagførere, f. Eks. ude fra Provsbyerne, hvor der ingen Højesteretssagførere er, føre de Sager helt igennem, som de hidtil har behandlet — de kender Sa-